

GERLICZKI ANDRÁS

Meddig tart egy pillanat?*

Karádi Zsolt és Karádi Nóra Lilla kiállítása elé

Minden teremtett tárgy több önmagánál. Több, mert viseli alkotója kéznyomát, s több, mert benne él, aki létrehozta. A kép mindig *valaminek* a képe. Kintről jön a fény, a testetlen sugár, hogy a papíron újra életté váljon, amit az emberi tekintet megragadott.

Színház az egész.... Ez a kiállítás címe. Félbeszakadt mondat, fejezzük hát be: *világ*. Karádi Zsolt és Karádi Nóra Lilla – apa és leánya – fotói a világnak látszólag kicsinyke szegletét ábrázolják, a színpadot, mely alig nagyobb egy tágasabb lakás terénél. Ebben a térben viszont mégiscsak ott lüktet – nem túlzás – az egész világ. Az előadás *spectaculum*, azaz látvány és látványosság. Élet, sors, idő.

Ennek az időnek egy-egy pillanatát látjuk a képeken. Félreértés ne essék, nem állóképekre, nem a látvány nyers dokumentációjára gondolok. Ha *Nagyidai Gergő*, *Horváth László Attila*, *Jeney Judit*, *Varga Balázs*, *Fridrich Noémi*, *Illyés Péter*, s a többi ihletett színész alakját figyelem, azonnal megragad markáns, erőteljes tartásuk, mimikájuk, gesztusrendszerük. A test és a lélek ilyen fokú izzása tartósan lehetetlen. A fényképek a dramaturgiai csúcspontnak tekinthető pillanatokot rögzítik, olyan helyzeteket, melyekben az ábrázolt világ mérhetetlenül összesűrűsödik.

Szerencsésnek tartom magam, hogy a képek többségének születésénél ott lehettem. Aki ennek alapján azt hiszi, művészi titkokat, technikai trükköket leshettem meg, csalódnai fog. Karádi Zsolt és Karádi Nóra Lilla nem tettek egyebet, mint bárki más a nézőtéren. Követték az előadást. De ha egy-egy kattintásnál lopva rájuk pillantottam, mégiscsak érzékelttem valamit az alkotás rejtelméből: tekintetükben mélységes figyelmet, odaadást, a művészi hangsúlyok felismerésének higgadt örömét láttam.

Az írói alkotás mikéntjéről így beszélt a tapasztalt Flaubert a fiatal Maupassantnak: „Figyelj meg egy fát egészen addig, amíg nem különbözik a világ minden fájától. Akkor le tudod írni.” Azt hiszem, minden alkotás lényege ez. Amikor Karádi Zsolt és Karádi Nóra Lilla képei előtt állunk, elsősorban a látás művészetét csodáljuk.

Mi kell a művészi fotóhoz? Két jó szem, s – az itt látható fényképek esetében – a színházhoz szelíd szenvedéllyel ködődő lélek. A többi ráadás.

Meddig tart egy pillanat? A képen addig, amíg lesz ember, aki abban önmagát látja tükröződni.

* Elhangzott 2014. augusztus 30-án a nyíregyházi Móríz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár kamaratermében.

Jonatán és a többiek (Fotó: Karádi Zsolt)

Anconai szerelmesek 2. (Fotó: Karádi Nóra Lilla)